

Zwerfkatten in Gent

De discussie rond zwerfkatten kent veel partijen. In de bebouwde omgeving zijn dit burgers die overlast ondervinden en instanties die de overlast proberen te beperken. In het buitengebied zijn het vooral natuurbeheerders en jagers die zwerfkatten, al dan niet terecht, zien als een bedreiging voor de natuur. Vanuit dierenwelzijnsorganisaties wordt meestal weer heel anders tegen de problemen aangekeken. Vaak wordt de oplossing gezocht in het wegvangen of afschieten van de zwerfkatten. In Stad Gent wordt de zwerfkattenpopulatie sinds 1998 structureel beheerd via de TNR-methode.

Stad Gent is in oktober 1998, naar aanleiding van Werelddierendag, gestart met het zwerfkattenbeheer. Er waren op dat moment veel meldingen van overlast door zwerfkatten die bij de Ombudsvrouw van de Stad Gent terecht kwamen. In 1997 stond dit in het jaarverslag van de Ombudsvrouw op de derde plaats. Er werden plastic vuilniszakken opengereten door de katten, wat zorgde voor extra afval in het openbaar domein. Er was overlast door uitwerpselen en urine, onder andere in tuintjes van burgers. Daarnaast waren er regelmatig klachten over nachtlawaai (miauwen). Sporadisch werden er katten weggevangen en naar het asiel gebracht, maar verder gebeurde er niets in de stad.

Tekst en foto's:

Els Schelfhout,
Consulent
Eco-Werkhuis,
Stad Gent

De katten worden bij de Faculteit Diergeneeskunde medisch onderzocht en gesteriliseerd of gecastreerd.

TNR-methode

Er wordt gewerkt via de TNR-methode (Trap, Neuter, Return), wat betekent dat de katten gevangen, gesteriliseerd of gecastreerd en teruggezet worden op de vanglocatie. Als men op een locatie alle katten zou wegvangen en niet zou terugzetten, zou hun territorium terug ingenomen worden door andere zwerfkatten en wordt het probleem niet opgelost. De populatie die nu terug uitgezet wordt is gezond, sterk en onvruchtbaar.

De Stad Gent heeft door de jarenlange werking van de kattenvanger een goed zicht op de zwerfkattenpopulaties. Ze weten waar er zwerfkatten gevoederd worden en door wie. Er is in Gent een actieve groep kattenliefhebbers die zich engageren voor de zwerfkatten. Zij voederen vrijwillig en op eigen kosten de zwerfkatten. De meeste kattenvoeders melden aan de Stad als er nieuwe zwerfkatten bijkomen zodat er korter op de bal kan gespeeld worden.

Vangacties

We starten een vangactie met het communiceren naar de burgers die de katten voederen op de betreffende locatie. De katten mogen immers gedurende één dag geen eten krijgen zodat ze hongerig zijn. Bij vangacties in grote woonwijken krijgen de burgers op voorhand een brief met de vraag om hun eigen huiskat gedurende de vangactie binnen te houden of te voorzien van een halsband.

Tijdens de actie worden één tot twaalf vangkooien geplaatst met kattenvoer als lokaas. De vangkooien worden regelmatig gecontroleerd en blijven maximaal drie dagen staan. Als een gevangen kat een halsband draagt of zeer aanhankelijk gedrag vertoont, wordt ze terug vrijgelaten uit de vangkooi. De overige gevangen katten worden naar de Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Gent gebracht. Hier worden ze getest op kattenaids en kattenleucose. Gezonde katten worden

De gevangen katten worden op de vanglocatie opgehaald.

gesteriliseerd of gecastreerd. Zieke katten laat men inslapen. De volgende dag worden de katten terug uitgezet op de vangplaats. Gedumpte tamme katten en kittens worden naar het Dierenasiel en de Poezenboot Caprice gebracht. Zij zoeken een nieuw thuis voor deze dieren.

van rond de vijftig dieren. We zien dat de zwervkattenpopulaties op de vangplaatsen nu kleiner zijn en er zijn aanzienlijk minder kittens. Op sommige locaties blijven er wel zwervkatten bijkomen omdat burgers hun huiskat dumpen. Bij het stoppen van dit project zou de populatie zwervkatten aanzienlijk uitbreiden en zouden er terug meer overlastklachten komen.

Effect

Bij de eerste telling aan het begin van het project werd vermoed dat er 500 zwervkatten waren. Van het begin tot nu werden meer dan 5.000 zwervkatten gevangen. De overlastklachten bij de Ombudsvrouw zijn geleidelijk aan verminderd en zijn nu zeer minimaal. In het begin zaten er op de overlastplaatsen zeer grote populaties

De volgende dag worden ze weer op de vanglocatie losgelaten.

De kattenvanger van Gent

Gent wil een diervriendelijke stad zijn en was de eerste stad in België die deze methode gestart heeft. Momenteel zijn er nog andere steden en gemeenten die de TNR-methode toepassen. De meeste steden werken samen met stichtingen die voor hen het operationele werk doen, maar Stad Gent heeft een eigen kattenvanger in dienst: Dirk Denijs van het Eco-Werkhuis.

Dirk is al 25 jaar werkzaam als plaagdierbestrijder en sinds 1998 als kattenvanger. Tot vorig jaar deed hij dit werk alleen, nu springt er soms een collega in. Gemiddeld vangt hij 250 zwervkatten per jaar.

"Afen toe zijn er burgers die negatief staan ten opzichte van het project. Zij verkiezen een aanpak waarbij de katten worden gevangen en niet worden teruggeplaatst. Door een goede communicatie over het project proberen we de burgers mee te krijgen in dit verhaal. In 99% van de gevallen slagen we hierin."

